

Тема 6. Міжнародний трансфер технологій та інноваційна політика в системі міжнародної економічної діяльності

Мета: розглянути поняття міжнародного передання технологій, інформатизації, стандартизації; ознайомитись з макроекономічною політикою України у науково-технічній сфері та її інструментами науково-технічного регулювання; охарактеризувати інновації як головний фактор економічного розвитку.

План

1. Міжнародний рух технологій: предмет та сучасні тенденції.
2. Інформатизація як визначальний фактор моделі міжнародного співробітництва.
3. Стандартизація як фактор та умова міжнародного співробітництва.
4. Інновації як головний фактор економічного розвитку.

Основні терміни і поняття

Інновації, інноваційна діяльність, інноваційна політика, технології, міжнародне передання, науково-технічний прогрес, «ноу-хау», інформатизація, міжнародна кооперація, Інтернет, телекомунікації, науково-технічне регулювання.

Теми доповідей

1. Міжнародне співробітництво в сфері інформаційно-комунікаційних технологій.
2. Місце України у світовому рейтингу розвитку інновацій.
3. Інноваційні галузі, що здатні прискорити міжнародний економічний розвиток.
4. Захист національного ринку наукомісткої продукції.

Контрольні запитання

1. З'ясуйте, у яких формах реалізується міжнародний рух технологій.
2. Поясніть, як реалізується комерційний та некомерційний рух технологій.
3. У чому полягають найбільш принципові соціальні наслідки розвитку та руху технологій?
4. У яких основних формах здійснюється науково-технічне регулювання у відкритій економіці?
5. Поміркуйте, що є одним із ключових критеріїв активності інноваційної діяльності та довгострокової конкурентоспроможності країни.
6. Що є об'єктом розвитку телекомунікації?
7. Поясніть, завдяки чому відбувається розвиток інформатизації назовні країни.
8. Яку роль відіграє інформатизація в міжнародній економічній діяльності сучасної держави?
9. Що є метою створення технопарків?
10. До яких економічних та соціальних наслідків для економіки України може привести розвиток мережі технологічних парків?

Тестові завдання для самоконтролю

1. До каналів міжнародного комерційного передання технологій НЕ належить:
 - а) міжфірмовий;
 - б) внутрішньорегіональний;
 - в) внутрішньофірмовий;
 - г) зовнішньоторговельний.
2. У суто інформаційному вигляді міжнародне передання технологій можливе за допомогою:
 - а) закупівель патентів;
 - б) закупівель високотехнологічних товарів;
 - в) міграції висококваліфікованих кадрів;
 - г) створення спільного підприємства.
3. До некомерційних форм міжнародного передання технологій НЕ належать:
 - а) матеріали конференцій;
 - б) навчальна література;
 - в) інструкції;
 - г) науково-технічні публікації.
4. В Україні процедура патентування (не за умов прискореної процедури) триває:
 - а) 6-8 місяців;
 - б) 1 рік;
 - в) 7-8 років;
 - г) 3-5 років.
5. Для країн, що мають високий рівень розвитку інформаційно-комунікаційних технологій НЕ притаманний:
 - а) високий індекс розвитку ІКТ;
 - б) широкий доступ населення до навчання;
 - в) зниження цін на послуги ІКТ для внутрішнього споживача і підвищення – для зовнішнього;
 - г) відносно дешевий кошик цін на послуги ІКТ.
6. Інформатизація може проявлятися у вигляді:
 - а) розширенні ринків збуту продукції;
 - б) створенні нових засобів зв'язку;
 - в) міграції кваліфікованої робочої сили;
 - г) надання консультаційних послуг.
7. Що є особливістю технополісів?
 - а) виробнича інфраструктура знаходиться у різних місцях;
 - б) низька енергоємність виробництва;
 - в) невеликий штат висококваліфікованих працівників;
 - г) матеріаломісткість виробництва.
8. До засобів макроекономічної політики у контексті НТП НЕ можна віднести:
 - а) сприяння зменшенню ціни на ресурси для виробництва високотехнологічної продукції;
 - б) координація науково-технічних досліджень;
 - в) мобілізація ресурсів;
 - г) патентно-ліцензійне регулювання.

9. Основним правовим інструментом, який регламентує політику стандартизації в Україні є:

- а) Закон України «Про сертифікацію і стандартизацію»;
- б) Постанова Кабінету Міністрів «Про класифікацію товарів зовнішньоекономічної діяльності»
- в) Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність»;
- г) Закон України «Про стандартизацію».

10. Яка з характеристик НЕ розглядається при перевірці товарів на відповідність умовам стандартів:

- а) санітарні;
- б) ветеринарні;
- в) соціальні;
- г) технічні.

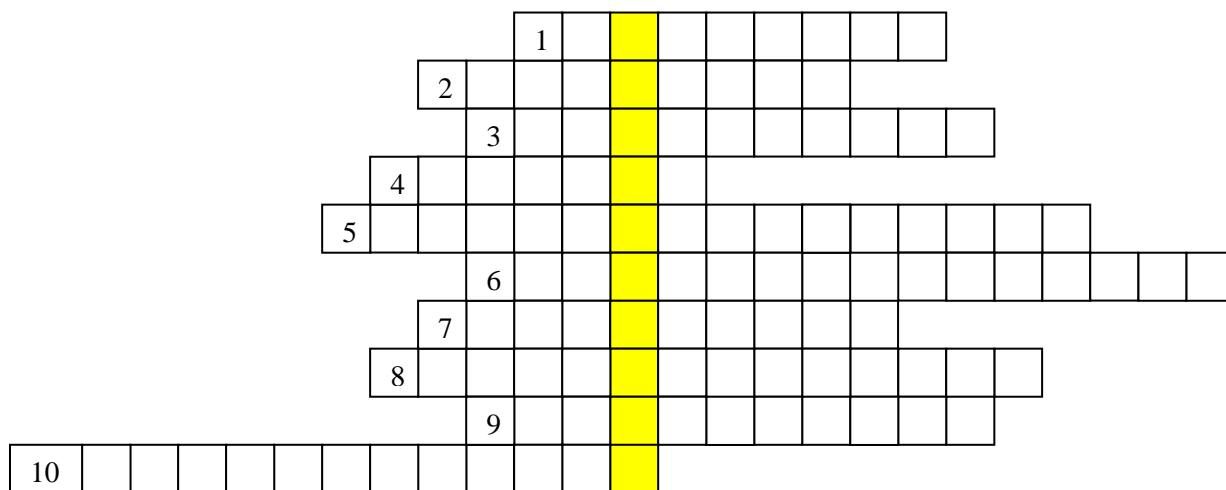

Практичні завдання

Завдання 1. На основі даних Державної служби статистики України проаналізуйте яким є розмір бюджетного фінансування наукової і науково-технічної діяльності в Україні (у % від ВВП)? Порівняйте цей показник з показниками розвинених країн.

Завдання 2. Міркуємо і аналізуємо. Проаналізуйте тезу про те, що «Європа не зацікавлена в сильній технологічній Україні, воліючи радше її бачити своїм сировинним придатком». Чи згодні Ви з цією тезою? Обґрунтуйте свій вибір.

Завдання 3. Розгадайте кросворд.

1. Як називається документ, що встановлює вимоги, специфікації, керівні принципи або характеристики, відповідно до яких можуть використовуватися матеріали, продукти, процеси та послуги, які підходять для цих цілей?

2. Що можна назвати всесвітньою системою сполучених комп'ютерних мереж?

3. Як називається науково-промисловий комплекс, створений для виробництва нової прогресивної продукції або розроблення нових наукоємних технологій на базі тісних відносин з університетами і науково-технічними центрами?

4. Як називається документ, що засвідчує авторство на винахід та виключне право на використання його протягом певного строку?
5. Завдяки цьому спільному виду діяльності можна досягти цілей у яких заінтересовані дві та більше сторін.
6. Що є передаванням та прийманням знаків, сигналів, письмового тексту, зображень та звуків або повідомлень будь-якого роду дротовими, радіо, оптичними або іншими електромагнітними системами?
7. Як називається процес розробки, впровадження, експлуатації виробничо-економічного та соціально-організаційного потенціалу, що покладений в основу новації?
8. Як можна назвати обсяг витрат енергії або палива на виконувані процеси виробництва?
9. Як називається найпоширеніший метод стандартизації, сутність якого полягає у приведенні до одноманітності, до єдиної форми або системи об'єктів однакового функціонального призначення?
10. Як називається процедура, за допомогою якої визнаний в установленому порядку орган документально засвідчує відповідність продукції, систем якості, систем управління якістю, систем управління довкіллям, персоналу встановленим законодавчим вимогам?